

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОДІЛЬСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОЛЕДЖ

Факультет

(назва факультету)

Кафедра обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор коледжу
(Тріпак М.М.)
« 30 » *серпня* 20 *19*

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до спеціальності

освітній ступінь	бакалавр
освітньо-професійна програма	Облік і оподаткування
шифр і назва галузі знань	07 Управління та адміністрування
шифр і назва спеціальності	071 Облік і оподаткування
назва спеціалізації	
мова викладання	державна (українська)

м. Кам'янець-Подільський

2019 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Подільським спеціальним навчально-реабілітаційним соціально-економічним коледжем

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

- 1. Коркушко О.Н.**, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри;
- 2. Шевчук Н.С.**, викладач облікових дисциплін, викладач I категорії.

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування, що відповідає за забезпечення освітньої програми

Протокол від «28» серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри _____ (Коркушко О.Н.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 28 » 08 20 19 року

Схвалено Науково-методичною комісією Подільського спеціального навчально-реабілітаційного соціально-економічного коледжу

Протокол від «29» серпня 2019 року № 1

Голова _____ (Гуменюк І.Л.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 29 » серпня 20 19 року

Схвалено Вченою радою Подільського спеціального навчально-реабілітаційного соціально-економічного коледжу

Протокол від «30» серпня 2019 року № 1

Голова _____ (Тріпак М.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 30 » серпня 20 19 року

Програму перевірено

Завідувач навчально-методичного відділу

_____ (Гарбарець І.А.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

« 29 » серпня 20 19 року

1. Мета навчальної дисципліни

1.1. Мета вивчення навчальної дисципліни: підготувати студентів до навчання у вищому навчальному закладі відповідно до сучасних інтеграційних процесів у міжнародній освіті в контексті Болонської декларації; допомогти студентам зрозуміти значення бухгалтерського обліку та оподаткування, їх сучасний стан та можливі напрями розвитку; дати зрозуміти студентам, що історична еволюція бухгалтерського обліку, як науки, розглядається не заради неї самої, а для полегшення розуміння теперішнього і передбачення майбутнього.

1.2. Компетентності, яких набувають студенти в процесі вивчення навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов
Загальні компетентності	ЗК 01. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК 02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 03. Здатність працювати в команді. ЗК 04. Здатність працювати автономно. ЗК 05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 11. Навички використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство там у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці. СК 02. Здатність використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування. СК 03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних

	<p>потреб осіб, що приймають рішення.</p> <p>СК 04. Здатність застосування знань права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>СК 07. Здатність застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.</p>
--	--

1.3. Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	<p>ПР 02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.</p> <p>ПР 17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.</p> <p>ПР 18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.</p> <p>ПР 21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p> <p>ПР 23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p>
--------------------------------------	---

2. Опис навчальної дисципліни

1. Найменування показників:

1.1. Кількість кредитів – 4;

1.2. Загальна кількість годин – 120;

1.3. Кількість модулів – 2;

1.4. Кількість змістових модулів – 2;

1.5. Індивідуальне науково-дослідне завдання (назва) –

2. Характеристика навчальної дисципліни:

2.1. Форма навчання – очна (денна), заочна;

2.2. Статус навчальної дисципліни (нормативна/навчальна дисципліна самостійного вибору) – *нормативна*.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни (перелік навчальних дисциплін, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання) – *ПР 03, ПР 04, ПР 05, фінансовий облік.*

3. Обсяг навчальної дисципліни

3.1. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовний модуль, тема та її короткий зміст	Шифри компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти	Шифри програмних результатів навчання здобувача вищої освіти
<p>Змістовний модуль 1. Організація навчально-виховного процесу у вищій школі України.</p>		
<p>Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу Нормативно-законодавча база освіти в Україні. Структура освіти України. Освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні освіти. Мета та завдання вищої освіти. Принципи вищої освіти в Україні. Види вищих навчальних закладів. Принципи діяльності вищих навчальних закладів. Головні завдання вищого навчального закладу. Євроінтеграція як соціально-економічний процес. Чинники євроінтеграції вищої освіти. Хронологія подій Болонського процесу. Залучення Європейських держав у Болонський процес. Основні документи Болонського процесу. Відмінність та подібність систем вищої освіти України і Європейських держав. Стратегічні завдання реформування вищої освіти України.</p>	ЗК 01, ЗК 02, СК 01.	ПР 02, ПР 17.
<p>Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою Зміст вищої освіти в Україні. Державний стандарт освіти як основний документ, що визначає сукупність норм для освітньо-кваліфікаційного рівня. Складові державного стандарту освіти: освітня (освітньо-кваліфікаційна) характеристика: нормативна та варіативна частини змісту освіти. Тести як метод діагностики якості знань студентів. Нормативні та вибіркові навчальні дисципліни і порядок їх запровадження. Система планування у вищому навчальному закладі.</p>	ЗК 03, ЗК 04, СК 02.	ПР 02, ПР 18.
<p>Тема 3. Організація навчального процесу в коледжі Процес навчання як система. Рушійні сили та логіка навчального процесу. Етапи процесу навчання. Характеристика типів навчання. Основні методологічні засади та чинники інтенсифікації процесу навчання. Нормативно-правова база організації навчального процесу. Форми навчання в коледжі: денна, вечірня, заочна, дистанційна, екстернатна. Основні форми організації навчального процесу у вищих навчальних закладах. Види</p>	ЗК 05, ЗК 08, СК 03.	ПР 17, ПР 21.

навчальних занять: лекції, лабораторні, практичні, семінарські та індивідуальні заняття, консультації. Індивідуальні завдання. Комплексні форми організації навчального процесу. Самостійна робота студентів. Мета, завдання та види практичної підготовки студентів. Безперервність та послідовність видів практики. Система організації науково-дослідної роботи студентів.		
Змістовний модуль 2. Організація підготовки фахівців з обліку і оподаткування.		
Тема 4. Загальна характеристика професії Історія бухгалтерського обліку. Вимоги, що пред'являються до бухгалтерів в сучасному суспільстві. Сертифікація бухгалтерів. Споріднені професії. Функції та навички, якими повинен володіти бухгалтер з метою забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства.	ЗК 09, ЗК 10, СК 04.	ПР 18, ПР 23.
Тема 5. Організація бухгалтерського обліку і оподаткування в Україні Бухгалтерський облік: сутність, значення, стандарт. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. Класифікація видів обліку. Мета, завдання та принципи бухгалтерського обліку. Звітність підприємства. Бухгалтерський баланс, його зміст і побудова. Рахунки бухгалтерського обліку, їх суть, структура і будова. План рахунків бухгалтерського обліку. Форми бухгалтерського обліку. Перспективи професії. Проблеми підготовки фахівців для економічної сфери.	ЗК 11, ЗК 12, СК 07.	ПР 17, ПР 23.
Тема 6. Оволодіння тайнами професії бухгалтера Установка на навчання. Психофізіологічні основи розумової діяльності. Динаміка працездатності. Навички та вміння. Процеси переробки інформації людиною Роль планування у прийнятті управлінських рішень. Роль прогнозування у прийнятті управлінських рішень. Роль контролю у прийнятті управлінських рішень. Роль аналізу у прийнятті управлінських рішень.	ЗК 13, ЗК 15, СК 01.	ПР 02, ПР 21.
Тема 7. Раціоналізація праці та зниження затрат робочого часу в обліковому процесі Поняття та основні елементи наукової організації праці. Розробка раціональних форм розподілу і кооперації праці. Покращення організації і обслуговування робочих місць. Удосконалення методів і прийомів праці. Раціоналізація режимів праці і відпочинку. Покращення умов праці. Планування особистої роботи персоналу підприємства. Організація та раціоналізація робочих місць. Розробка ефективних систем мотивації та оплати праці. Індивідуальна та групова праця студентів. Раціоналізація праці й відпочинку студентів. Взаємозв'язок ритмічності праці та її результатів.	ЗК 01, ЗК 15, СК 02.	ПР 18, ПР 23.
Тема 8. Ергономічні проблеми підвищення продуктивності праці та вимоги до працівників бухгалтерської служби	ЗК 02, ЗК 13, СК 03.	ПР 17, ПР 21.

<p>Поняття про ергономіку. Ергономічний аналіз діяльності. Сучасні вимоги та підбір кадрів економічного відділу.</p> <p>Вимоги до робочого місця економіста та контроль за їх дотриманням. Порівняльна характеристика кваліфікаційних вимог економіста та бухгалтера. Порівняльна характеристика завдань та обов'язків головного економіста та начальника фінансової служби підприємства.</p>		
<p>Тема 9. Аналіз господарської діяльності</p> <p>Основні поняття та роль економічного аналізу за ринкових відносин. Історія та перспективи розвитку економічного аналізу. Мета, завдання та основні категорії економічного аналізу. Зв'язок економічного аналізу з іншими науковими дисциплінами. Предмет економічного аналізу. Види й напрямки економічного аналізу. Організація аналітичної роботи на підприємстві</p> <p>Сенсорний аналіз, його сутність і межі застосування. Методи визначення резервів виробництва. Економічний аналіз і прийняття управлінських рішень. Організація економічного аналізу на підприємстві.</p>	ЗК 03, ЗК 12, СК 04.	ПР 02, ПР 23.
<p>Тема 10. Організація аудиту в Україні</p> <p>Аудитор, його статус та сертифікація. Аудиторська діяльність. Управління аудиторською діяльністю. Цілі та принципи аудиту.</p> <p>Характеристика міжнародних стандартів аудиту. Кодекс аудитора. Організація внутрішнього аудиту на підприємстві. Планування аудиту.</p>	ЗК 04, ЗК 11, СК 07.	ПР 17, ПР 23.

3.2. Розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять, програма навчальної дисципліни

3.2.1. Очна (денна)

1) Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
ЗМ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ.	36	8	-	6	-	22	
Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу.	12	4	-	2	-	6	
Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою.	12	2	-	2	-	8	
Тема 3. Організація навчального процесу в коледжі.	12	2	-	2	-	8	
ЗМ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ.	84	17	-	14	-	53	

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
Тема 4. Загальна характеристика професії.	12	2	-	2	-	8	
Тема 5. Організація бухгалтерського обліку і оподаткування в Україні.	12	4	-	2	-	6	
Тема 6. Оволодіння тайнами професії бухгалтера.	12	2	-	2	-	8	
Тема 7. Раціоналізація праці та зниження затрат робочого часу в обліковому процесі.	12	2	-	2	-	8	
Тема 8. Ергономічні проблеми підвищення продуктивності праці та вимоги до працівників бухгалтерської служби.	12	2	-	2	-	8	
Тема 9. Аналіз господарської діяльності.	12	3	-	2	-	7	
Тема 10. Організація аудиту в Україні.	12	2	-	2	-	8	
РАЗОМ	120	25	-	20	-	75	

2) Теми та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1.	Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу	Реформування вищої освіти в Україні. Мета та основні завдання програми дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України	2
		Основні заходи передбачені програмою дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України. Очікувані результати виконання заходів щодо реалізації положень Болонської декларації	2
2.	Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою	Розширення доступу до вищої освіти. Індивідуалізація підготовки фахівців. Основні завдання, принципи та етапи формування Європейського простору вищої освіти.	2
3.	Тема 3. Організація навчального процесу в коледжі	Кредитно-модульна система підготовки фахівців (КМСОНП): основні терміни та поняття. Контроль за індивідуальним навчальним планом студента. Організаційні аспекти навчального процесу. Особливості переведення, відрахування, поновлення студентів та переривання їхнього навчання.	2
4.	Тема 4. Загальна характеристика професії	Історія бухгалтерського обліку. Вимоги, що пред'являються до бухгалтерів в сучасному суспільстві. Сертифікація бухгалтерів.	2
5.	Тема 5. Організація	Бухгалтерський облік: сутність, значення,	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	<i>бухгалтерського обліку і оподаткування в Україні</i>	стандарт. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. Класифікація видів обліку. Мета, завдання та принципи бухгалтерського обліку. Звітність підприємства. Бухгалтерський баланс, його зміст і побудова. Рахунки бухгалтерського обліку, їх суть, структура і будова. План рахунків бухгалтерського обліку. Форми бухгалтерського обліку.	
6.	<i>Тема 6. Оволодіння тайнами професії бухгалтера</i>	Установка на навчання. Психофізіологічні основи розумової діяльності. Динаміка працездатності. Навички та вміння. Процеси переробки інформації людиною.	2
7.	<i>Тема 7. Раціоналізація праці та зниження затрат робочого часу в обліковому процесі</i>	Поняття та основні елементи наукової організації праці. Розробка раціональних форм розподілу і кооперації праці. Покращення організації і обслуговування робочих місць. Удосконалення методів і прийомів праці. Раціоналізація режимів праці і відпочинку. Покращення умов праці.	2
8.	<i>Тема 8. Ергономічні проблеми підвищення продуктивності праці та вимоги до працівників бухгалтерської служби</i>	Поняття про ергономіку. Ергономічний аналіз діяльності. Сучасні вимоги та підбір кадрів бухгалтерської служби.	2
9.	<i>Тема 9. Аналіз господарської діяльності</i>	Основні поняття та роль економічного аналізу за ринкових відносин. Історія та перспективи розвитку економічного аналізу. Мета, завдання та основні категорії економічного аналізу. Зв'язок економічного аналізу з іншими науковими дисциплінами.	2
		Предмет економічного аналізу. Види й напрямки економічного аналізу. Організація аналітичної роботи на підприємстві.	1
10.	<i>Тема 10. Організація аудиту в Україні</i>	Аудитор, його статус та сертифікація. Аудиторська діяльність. Управління аудиторською діяльністю. Цілі та принципи аудиту.	2
Всього			25

3) Темати та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	<i>Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу</i>	Реформування вищої освіти в Україні. Мета та основні завдання програми дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України. Основні заходи передбачені програмою дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України. Очікувані	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
		результати виконання заходів щодо реалізації положень Болонської декларації. Пріоритетні напрями реформування вищої школи. Основні шляхи проведення реформ у системі вищої освіти України. Інтеграція освіти і науки України у Європейське інформаційне та освітнє середовище. Співробітництво України з Європейськими країнами.	
2	<i>Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою</i>	Розширення доступу до вищої освіти. Індивідуалізація підготовки фахівців. Основні завдання, принципи та етапи формування Європейського простору вищої освіти. Інновації у вищій школі України та напрями реформування традиційної системи навчання. Основні напрями та принципи структурування навчальних курсів: професіоналізація змісту навчання, виділення основних компонентів у змісті навчання, впровадження модульної системи, проблемно-тематичного підходу та використання інваріанта структурної моделі науки.	2
3	<i>Тема 3. Організація навчального процесу в коледжі</i>	Кредитно-модульна система підготовки фахівців (КМСОНП): основні терміни та поняття. Контроль за індивідуальним навчальним планом студента. Організаційні аспекти навчального процесу. Особливості переведення, відрахування, поновлення студентів та переривання їхнього навчання. Закони, закономірності і принципи навчання у вищій школі. Загальні та конкретні закономірності навчального процесу у вищій школі. Принципи дидактики вищої школи: науковості, системності, послідовності, свідомості навчання, активності, самостійності, наочності, ґрунтовності, практичної направленості та єдності освітніх, розвивальних та виховних функцій освіти. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.	2
4	<i>Тема 4. Загальна характеристика професії</i>	Історія бухгалтерського обліку. Вимоги, що пред'являються до бухгалтерів в сучасному суспільстві. Сертифікація бухгалтерів. Споріднені професії. Функції та навички, якими повинен володіти бухгалтер з метою забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства.	2
5	<i>Тема 5. Організація бухгалтерського обліку і оподаткування в Україні</i>	Бухгалтерський облік: сутність, значення, стандарт. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. Класифікація видів обліку. Мета,	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
		завдання та принципи бухгалтерського обліку. Звітність підприємства. Бухгалтерський баланс, його зміст і побудова. Рахунки бухгалтерського обліку, їх суть, структура і будова. План рахунків бухгалтерського обліку. Форми бухгалтерського обліку. Перспективи професії. Проблеми підготовки фахівців для економічної сфери.	
6	<i>Тема 6. Оволодіння тайнами професії бухгалтера</i>	Установка на навчання. Психофізіологічні основи розумової діяльності. Динаміка працездатності. Навички та вміння. Процеси переробки інформації людиною.	2
7	<i>Тема 7. Раціоналізація праці та зниження затрат робочого часу в обліковому процесі</i>	Роль планування у прийнятті управлінських рішень. Роль прогнозування у прийнятті управлінських рішень. Роль контролю у прийнятті управлінських рішень. Роль аналізу у прийнятті управлінських рішень. Індивідуальна та групова праця студентів. Раціоналізація праці й відпочинку студентів. Взаємозв'язок ритмічності праці та її результатів.	2
8	<i>Тема 8. Ергономічні проблеми підвищення продуктивності праці та вимоги до працівників бухгалтерської служби</i>	Поняття про ергономіку. Ергономічний аналіз діяльності. Сучасні вимоги та підбір кадрів бухгалтерської служби. Вимоги до робочого місця бухгалтера та контроль за їх дотриманням. Порівняльна характеристика кваліфікаційних вимог економіста та бухгалтера. Порівняльна характеристика завдань та обов'язків головного бухгалтера та начальника фінансової служби підприємства.	2
9	<i>Тема 9. Аналіз господарської діяльності</i>	Основні поняття та роль економічного аналізу за ринкових відносин. Історія та перспективи розвитку економічного аналізу. Мета, завдання та основні категорії економічного аналізу. Зв'язок економічного аналізу з іншими науковими дисциплінами. Предмет економічного аналізу. Види й напрямки економічного аналізу. Організація аналітичної роботи на підприємстві. Сенсорний аналіз, його сутність і межі застосування. Методи визначення резервів виробництва. Економічний аналіз і прийняття управлінських рішень. Організація економічного аналізу на підприємстві.	2
10	<i>Тема 10. Організація аудиту в Україні</i>	Аудитор, його статус та сертифікація. Аудиторська діяльність. Управління аудиторською діяльністю. Цілі та принципи аудиту. Характеристика міжнародних стандартів аудиту. Кодекс аудитора. Організація внутрішнього аудиту на	2

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
		підприємстві. Планування аудиту.	
Всього			20

4) Теми та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1			
2			
Всього			

5) Теми та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1			
2			
Всього			

б) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1	<i>Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу</i>	Пріоритетні напрями реформування вищої школи. Основні шляхи проведення реформ у системі вищої освіти України. Інтеграція освіти і науки України у Європейське інформаційне та освітнє середовище. Співробітництво України з Європейськими країнами.	4
2	<i>Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою</i>	Інновації у вищій школі України та напрями реформування традиційної системи навчання. Основні напрями та принципи структурування навчальних курсів: професіоналізація змісту навчання, виділення основних компонентів у змісті навчання, впровадження модульної системи, проблемно-тематичного підходу та використання інваріанта структурної моделі науки.	10
3	<i>Тема 3. Організація навчального процесу в коледжі</i>	Закони, закономірності і принципи навчання у вищій школі. Загальні та конкретні закономірності навчального процесу у вищій школі. Принципи дидактики вищої школи: науковості, системності, послідовності, свідомості навчання, активності, самостійності, наочності, ґрунтовності, практичної направленості та єдності освітніх, розвивальних та виховних функцій освіти. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.	6
4	<i>Тема 4. Загальна характеристика</i>	Споріднені професії. Функції та навички, якими повинен володіти бухгалтер з метою	6

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	<i>професії</i>	забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства.	
5	<i>Тема 5. Зміст професійної діяльності</i>	Перспективи професії. Проблеми підготовки фахівців для економічної сфери.	6
6	<i>Тема 6. Оволодіння тайнами професії бухгалтера</i>	Роль планування у прийнятті управлінських рішень. Роль прогнозування у прийнятті управлінських рішень. Роль контролю у прийнятті управлінських рішень. Роль аналізу у прийнятті управлінських рішень.	4
7	<i>Тема 7. Раціоналізація праці та зниження затрат робочого часу в обліковому процесі</i>	Індивідуальна та групова праця студентів. Раціоналізація праці й відпочинку студентів. Взаємозв'язок ритмічності праці та її результатів.	6
8	<i>Тема 8. Ергономічні проблеми підвищення продуктивності праці та вимоги до працівників бухгалтерської служби</i>	Вимоги до робочого місця бухгалтера та контроль за їх дотриманням. Порівняльна характеристика кваліфікаційних вимог економіста та бухгалтера. Порівняльна характеристика завдань та обов'язків головного бухгалтера та начальника фінансової служби підприємства.	6
9	<i>Тема 9. Аналіз господарської діяльності</i>	Сенсорний аналіз, його сутність і межі застосування. Методи визначення резервів виробництва. Економічний аналіз і прийняття управлінських рішень. Організація економічного аналізу на підприємстві.	6
10	<i>Тема 10. Організація аудиту в Україні</i>	Характеристика міжнародних стандартів аудиту. Кодекс аудитора. Організація внутрішнього аудиту на підприємстві. Планування аудиту.	6
Всього			75

3.2.2. ЗАОЧНА

1) Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
ЗМ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩІЙ ШКОЛІ УКРАЇНИ.	36	1	-	-	-	35	
Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу.	12	1	-	-	-	11	
Тема 2. Фундаменталізація та індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою.	12	-	-	-	-	12	
Тема 3. Організація навчального процесу в коледжі.	12	-	-	-	-	12	

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	УСЬОГО	л	пр	сем	лаб	сам.в.	
ЗМ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ.	84	4	-	2	-	78	
Тема 4. Загальна характеристика професії.	12	1	-	-	-	11	
Тема 5. Організація бухгалтерського обліку і оподаткування в Україні.	12	1	-	-	-	11	
Тема 6. Оволодіння тайнами професії бухгалтера.	12	1	-	-	-	11	
Тема 7. Раціоналізація праці та зниження затрат робочого часу в обліковому процесі.	12	-	-	1	-	11	
Тема 8. Ергономічні проблеми підвищення продуктивності праці та вимоги до працівників бухгалтерської служби.	12	1	-	-	-	11	
Тема 9. Аналіз господарської діяльності.	12	-	-	-	-	12	
Тема 10. Організація аудиту в Україні.	12	-	-	1	-	11	
РАЗОМ	120	5	-	2	-	113	

2) Теми та короткий зміст лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	<i>Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу.</i>	Реформування вищої освіти в Україні. Мета та основні завдання програми дій щодо реалізації положень Болонської декларації в системі вищої освіти і науки України	1
2	<i>Тема 4. Загальна характеристика професії.</i>	Історія бухгалтерського обліку. Вимоги, що пред'являються до бухгалтерів в сучасному суспільстві. Сертифікація бухгалтерів.	1
3	<i>Тема 5. Організація бухгалтерського обліку і оподаткування в Україні.</i>	Бухгалтерський облік: сутність, значення, стандарт. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. Класифікація видів обліку. Мета, завдання та принципи бухгалтерського обліку. Звітність підприємства. Бухгалтерський баланс, його зміст і побудова. Рахунки бухгалтерського обліку, їх суть, структура і будова. План рахунків бухгалтерського обліку. Форми бухгалтерського обліку.	1
4	<i>Тема 6. Оволодіння тайнами професії бухгалтера.</i>	Установка на навчання. Психофізіологічні основи розумової діяльності. Динаміка працездатності. Навички та вміння. Процеси переробки інформації людиною.	1
5	<i>Тема 8. Ергономічні проблеми підвищення продуктивності праці</i>	Поняття про ергономіку. Ергономічний аналіз діяльності. Сучасні вимоги та підбір кадрів бухгалтерської служби.	1

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
	<i>та вимоги до працівників бухгалтерської служби</i>		
Всього			5

3) Теми та короткий зміст семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1	<i>Тема 7. Раціоналізація праці та зниження затрат робочого часу в обліковому процесі.</i>	Роль планування у прийнятті управлінських рішень. Роль прогнозування у прийнятті управлінських рішень. Роль контролю у прийнятті управлінських рішень. Роль аналізу у прийнятті управлінських рішень. Індивідуальна та групова праця студентів. Раціоналізація праці й відпочинку студентів. Взаємозв'язок ритмічності праці та її результатів.	1
2	<i>Тема 8. Ергономічні проблеми підвищення продуктивності праці та вимоги до працівників бухгалтерської служби.</i>	Поняття про ергономіку. Ергономічний аналіз діяльності. Сучасні вимоги та підбір кадрів бухгалтерської служби. Вимоги до робочого місця бухгалтера та контроль за їх дотриманням. Порівняльна характеристика кваліфікаційних вимог економіста та бухгалтера. Порівняльна характеристика завдань та обов'язків головного бухгалтера та начальника фінансової служби підприємства.	1
Всього			2

4) Теми та короткий зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1			
2			
Всього			

5) Теми та короткий зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин*
1			
2			
Всього			

б) Теми, що виносяться на самостійне опрацювання, їх короткий зміст

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
1.	<i>Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу</i>	Пріоритетні напрями реформування вищої школи. Основні шляхи проведення реформ у системі вищої освіти України. Інтеграція освіти і науки України у Європейське інформаційне та освітнє середовище. Співробітництво України з Європейськими країнами.	11
2.	<i>Тема 2. Фундаменталізація та</i>	Інновації у вищій школі України та напрями реформування традиційної системи навчання.	12

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
	<i>індивідуалізація підготовки фахівців з вищою освітою</i>	Основні напрями та принципи структурування навчальних курсів: професіоналізація змісту навчання, виділення основних компонентів у змісті навчання, впровадження модульної системи, проблемно-тематичного підходу та використання інваріанта структурної моделі науки.	
3.	<i>Тема 3. Організація навчального процесу в коледжі</i>	Закони, закономірності і принципи навчання у вищій школі. Загальні та конкретні закономірності навчального процесу у вищій школі. Принципи дидактики вищої школи: науковості, системності, послідовності, свідомості навчання, активності, самостійності, наочності, ґрунтовності, практичної направленості та єдності освітніх, розвивальних та виховних функцій освіти. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.	12
4.	<i>Тема 4. Загальна характеристика професії</i>	Історія бухгалтерського обліку. Вимоги, що пред'являються до бухгалтерів в сучасному суспільстві. Сертифікація бухгалтерів. Споріднені професії. Функції та навички, якими повинен володіти бухгалтер з метою забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємства.	11
5.	<i>Тема 5. Зміст професійної діяльності</i>	Бухгалтерський облік: сутність, значення, стандарт. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні. Класифікація видів обліку. Мета, завдання та принципи бухгалтерського обліку. Звітність підприємства. Бухгалтерський баланс, його зміст і побудова. Рахунки бухгалтерського обліку, їх суть, структура і будова. План рахунків бухгалтерського обліку. Форми бухгалтерського обліку. Перспективи професії. Проблеми підготовки фахівців для економічної сфери.	11
6.	<i>Тема 6. Оволодіння тайнами професії бухгалтера</i>	Роль планування у прийнятті управлінських рішень. Роль прогнозування у прийнятті управлінських рішень. Роль контролю у прийнятті управлінських рішень. Роль аналізу у прийнятті управлінських рішень. Установка на навчання. Психофізіологічні основи розумової діяльності. Динаміка працездатності. Навички та вміння. Процеси переробки інформації людиною.	11
7.	<i>Тема 7. Раціоналізація праці та зниження затрат робочого часу в обліковому процесі</i>	Індивідуальна та групова праця студентів. Раціоналізація праці й відпочинку студентів. Взаємозв'язок ритмічності праці та її результатів. Поняття та основні елементи	11

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст питань теми, що виносяться на вивчення	Кількість годин
		наукової організації праці. Розробка раціональних форм розподілу і кооперації праці. Покращення організації і обслуговування робочих місць. Удосконалення методів і прийомів праці. Раціоналізація режимів праці і відпочинку. Покращення умов праці.	
8.	<i>Тема 8. Ергономічні проблеми підвищення продуктивності праці та вимоги до працівників бухгалтерської служби</i>	Поняття про ергономіку. Ергономічний аналіз діяльності. Сучасні вимоги та підбір кадрів бухгалтерської служби. Вимоги до робочого місця бухгалтера та контроль за їх дотриманням. Порівняльна характеристика кваліфікаційних вимог економіста та бухгалтера.	11
9.	<i>Тема 9. Аналіз господарської діяльності</i>	Порівняльна характеристика завдань та обов'язків головного бухгалтера та начальника фінансової служби підприємства. Основні поняття та роль економічного аналізу за ринкових відносин. Історія та перспективи розвитку економічного аналізу. Мета, завдання та основні категорії економічного аналізу. Зв'язок економічного аналізу з іншими науковими дисциплінами. Сенсорний аналіз, його сутність і межі застосування. Методи визначення резервів виробництва. Економічний аналіз і прийняття управлінських рішень. Організація економічного аналізу на підприємстві.	12
10.	<i>Тема 10. Організація аудиту в Україні</i>	Аудитор, його статус та сертифікація. Аудиторська діяльність. Управління аудиторською діяльністю. Цілі та принципи аудиту. Характеристика міжнародних стандартів аудиту. Кодекс аудитора. Організація внутрішнього аудиту на підприємстві. Планування аудиту.	11
Всього			113

4. Форми та методи викладання, навчання і оцінювання

4.1. Форми та методи викладання, навчання: студентоцентрований, проблемно-орієнтований, професійноорієнтований, комунікативний, міждисциплінарний підходи до навчання.

Викладання проводиться у вигляді лекцій, практичних занять, семінарів, роботи в малих групах, проведення індивідуальних занять, ділових ігор, консультацій з викладачами, самонавчання в системі Moodle.

4.2. Форми та методи поточного контролю: тестування, вибіркоче усне опитування перед початком занять, перевірка домашнього завдання, письмове опитування (розв'язування індивідуальних завдань), письмова контрольна робота.

4.3. Форми та методи підсумкового контролю: *іспит*.

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. Розподіл балів, які отримують студенти

6.1. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності (шкала Коледжу), яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну (державну) шкалу:

Сума балів за шкалою Коледжу	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

6.2. Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності студентів з вивчення нормативних і вибіркових дисциплін:

6.2.1. Розподіл вагових коефіцієнтів для заліку/іспиту (для денної форми навчання):

Іспит:

Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2 Рейтингова (підсумкова) оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)					Іспит	Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів)
20 %			40 %					40 %	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		

6.2.2. Розподіл вагових коефіцієнтів для заліку/ екзамену (для заочної форми навчання):

Іспит:

Змістовий модуль								Іспит	Рейтингова (підсумкова) оцінка з навчальної дисципліни (100 балів)
МКР та підсумкова оцінка за змістовий модуль, враховуючи оцінку за захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення									
60 %								40 %	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		

7. Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

7.1. Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначити тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
	позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

7.2. Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання здійснюється за 100-бальною системою.

7.3. Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

7.4. Оцінювання захист навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для студентів заочної форми навчання здійснюється за 100-бальною системою.

7.5. Оцінювання іспиту здійснюється за 100-бальною системою.

8. Інструменти, обладнання, програмне, методичне забезпечення навчальної дисципліни

Робоча програма (розглянута та схвалена на засіданнях кафедри). Конспекти лекцій. Перелік основної та додаткової літератури. Навчально-наочні посібники, технічні засоби навчання тощо. Засоби поточного контролю. Комплекс контрольних робіт (ККР) для визначення залишкових знань, з дисципліни, завдань для обов'язкових контрольних робіт. Електронний матеріал. Методичні розробки для проведення окремих занять.

9. Рекомендовані джерела інформації

9.1. Нормативно-правова база

1. *Господарський Кодекс України: Верховна Рада України. Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15>;*
2. *Податковий кодекс України: Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>*
3. *Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999р. №291. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>*
4. *Міжнародні правила по тлумаченню термінів «ІНКОТЕРМС 2010» від 01.01.2011 р.*
5. *Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку. Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 24.05.96. №88.*

URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>

6. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку, затверджені наказами Міністерства фінансів України. URL: <http://pro-uaot.info/index.php?section=browse&CatID=92>

7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України від 16.07.99 р. №196 – 14. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

8. Про вищу освіту. Закон України від 01.07.2014 р. N 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1556-18>

9.2. Основна література

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти в Україні. Історія. Теорія: Підручник. Київ: Либідь, 1998. 560 с.
2. Бойчик І. М. Економіка підприємства : навч. посіб. Київ : Атіка, 2012. 543 с.
3. Болонський процес у фактах і документах (Сорбонна — Болонья — Саламанка — Прага — Берлін), Упоряд.: М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук та ін.. Тернопіль: Екон. думка, 2003. 60 с.
4. Загородній А. Г., Кіндрацька Г. І., Пилипенко Л. М. та ін. Вступ до фаху: облік і аудит. Навчальний посібник. Друге видання, доопрацьоване і доповнене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. 288 с.
5. Лень В. С., Нехай В. А. Облік і аудит. Вступ до фаху. Навч. посіб. за ред.. В.С. Леня. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 256 с.
6. Тимошенко З. І., Оніщенко І. Г., Грехов А. М., Палеха Ю. І. Болонський процес : Нормат.–правові док. Київ: Європ. ун–т, 2004. 102 с.
7. Тимошенко З. І., Казаченко О. І., Грехров А. М., Гапон Ю. А., Палеха Ю. І. Болонський процес : Модель структури додатка до диплома. Київ: Європ. ун–т, 2004. 73 с.
8. Вознюк Т. Г. Менеджмент навчально–виховного процесу. Київ: Здоров'я, 2002. 128 с.
9. Вища освіта України і Болонський процес : Навч. посіб. Ред. В. Г. Кремень. Тернопіль: Навч. книга — Богдан, 2004. 384 с.
10. Романенко О. Р. Фінанси : підручник. 4-те вид. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 312 с.
11. Поддєрьогін А. М., Білик М. Д., Буряк Л. Д. та ін. Фінанси підприємств : підручник. Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. Київ: КНЕУ, 2012. 546 с.

9.3. Додаткова література

12. Василик О. Д. Бюджетна система України : підручник. Київ : ЦНЛ, 2004. 544 с.
13. Гавриленко Н. В. Податкова система: навчальний посібник. Львів : «Новий Світ – 2000», 2012. 328 с.
14. Говорушко Т. А. Страхові послуги: підручник. Київ : Центр учбової літератури. 2011. 376 с.

15. Дікань Л. В. *Контроль і ревізія : Навчальний посібник. 2-е вид., перероб. і доп.* Харків : Вид. ХНЕУ, 2006. 394 с.
16. Лень В. С., Гливенко В. В. *Бухгалтерський облік в Україні : основи та практика. Навч. посібник. 3-є видання.* Київ: Центр навчальної літератури, 2008. 612 с.
17. Савлук М. І., Пуховкіна М. Ф. *Банківські операції : Підручник [за ред. А.М. Мороз]. 3-є вид., перероб. і доп.* Київ : КНЕУ, 2008. 608 с.
18. *Теорія маркетинга.* Под ред. М. Бейкера. СПб.: Питер, 2002.
19. Юрій С. І., Стоян В. І., Данилевич О. С. *Казначейська система : підруч.* Тернопіль. «Карт-бланш», 2006. 818 с.

9.4. Інформаційні ресурси

20. <http://zakon2.rada.gov.ua> - Верховна Рада України;
21. <http://www.minfin.gov.ua> - Міністерство фінансів України;
22. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3> – Бібліотеки в Україні;
23. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;
24. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html> – Бібліотеки та науково-інформаційні центри України;
25. <http://vobi.ua/ukr/> "Все про бухгалтерський облік" - всеукраїнська професійна бухгалтерська газета;
26. <http://library.if.ua/books/> – Бібліотека економіста в Україні;
27. http://buklib.net/index.php?option=com_jbook&catid=0 – Буковинська бібліотека;
28. <http://www.library.lviv.ua/> – Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника;
29. <http://vobi.ua/ukr/> – "Все про бухгалтерський облік" - всеукраїнська професійна бухгалтерська газета;
30. <http://www.balance.ua/> – Видавничо-консалтингова компанія Баланс-Клуб;
31. <http://www.osvita.com.ua> - освітній портал;
32. <http://www.mon.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.